Lietas Nr. C24123516
Lietas arhīva Nr. C-1235-16/1

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Ogrē 2016. gada 19. septembrī

Ogres rajona tiesas tiesnesis A.Naglis rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam.

Aprakstošā daļa

[1] 2016. gada 28. jūnijā Ogres rajona tiesā saņemts /pers. A/ (turpmāk – Prasītāja) prasības pieteikums maza apmēra prasībā pret /pers. B/ (turpmāk – Atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam.

[1.1] Prasības pieteikumā norādīts, ka Prasītāja no 2006. gada vasaras līdz 2015. gada aprīlim veda nereģistrētu kopdzīvi ar Atbildētāju. Kopdzīves laikā 2012. gada 12. decembrī piedzima meita /uzvārds/. Bērna paternitāte atzīta labprātīgi Meita dzīvo pie Prasītājas, kura īsteno bērna ikdienas aprūpi un uzraudzību. 2015. gada aprīlī Atbildētājs ģimeni pameta un pārcēlās uz dzīvi citur. Kopš tā brīža Atbildētājs uzturlīdzekļus bērna uzturam nesniedz, kā arī nesniedz nekāda cita veida materiālu atbalstu. Strīdu atrisināt, apmeklējot mediācijas seansus, nav iespējams, nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

[1.2] Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no Atbildētāja Prasītājas labā uzturlīdzekļus meitas uzturam 92,50 EUR mēnesī no Atbildētāja visa veida ienākumiem, sākot no prasības tiesā iesniegšanas dienas līdz bērna pilngadībai, taču ne mazāk kā Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumos Nr.37. "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punktā noteikto apmēru, uzturlīdzekļus pārskaitot Prasītājas bankas norēķinu kontā par katru tekošo kalendāra mēnesi līdz katra sekojošā kalendāra mēneša 20. datumam.

[1.3] Prasība pamatota ar Civillikuma 177., 179.pantu, Ministru kabineta 15.01.2013. noteikumu Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punktu.

[2] 2016. gada 19. jūlijā Ogres rajona tiesā saņemts Atbildētāja paskaidrojums prasības pieteikumam (lietas 21.-22.lapa), kurā Atbildētājs norāda, ka prasību atzīst pilnā apmērā, nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

[3] Tā kā saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu puses nav lūgušas iztiesāt lietu tiesas sēdē un tiesa nav uzskatījusi par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pusēm likumā noteiktajā kārtībā paziņots par lietas izskatīšanu rakstveida procesā (lietas 19.-20.lapa).

Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesim.

Motīvu daļa

[4] Izvērtējusi prasības pieteikumā norādītos argumentus un iesniegtos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst maza apmēra prasību par pamatotu un apmierināmu daļēji.

[4.1] Lietā nav strīda par to, ka Prasītāja un Atbildētājs ir 2010. gada 12. decembrī dzimušās nepilngadīgās /pers. C/ (turpmāk tekstā – Bērns) vecāki, ko apliecina arī prasības pieteikumam pievienotā dzimšanas apliecības kopija (lietas 11.lapa).

[4.2] Atbildētājs neapstrīdēja, ka Bērns dzīvo kopā ar Prasītāju, kura īsteno Bērna ikdienas aprūpi un uzraudzību. Saskaņā ar Civillikuma 177.panta pirmo, otro un trešo daļu, kā arī Civillikuma 178.panta otro daļu šajā gadījumā vecāku kopīga aizgādība joprojām turpinās līdz bērna pilngadības sasniegšanai.

[4.3] No Civillikuma 179.panta pirmās un otrās daļas izriet, ka tajā noteiktais vecāku pienākums apgādāt bērnu ir absolūts, beznosacījuma vecāku pienākums, vienīgi uztura prasības un saņemšanas apmērs ir saistīts ar vecāku spējām un mantas stāvokli. Savukārt Atbildētājs nav apstrīdējis, ka Civillikumā noteikto pienākumu uzturēt Bērnu nepilda, atzīstot prasību pilnā apmērā.

[4.4] Saskaņā ar Civillikuma 179.panta piekto daļu minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu. Savukārt Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punkts noteic katra vecāka pienākumu katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā - katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai - 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas. Savukārt saskaņā ar Ministru kabineta 2015. gada 24. novembra noteikumu Nr.656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" 2.punktu minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros, sākot ar 2016.gada 1.janvāri, ir 370,00 euro.

Tiesa konstatē, ka Prasītāja lūdz piedzīt no Atbildētāja uzturlīdzekļus Bērna uzturēšanai apmērā, kas nepārsniedz valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kura maksāšanas pienākumu nosaka Civillikums un Ministru kabineta noteikumi, turklāt Atbildētājs pilnībā atzinis prasību, līdz ar to tiesa nevērtē pušu mantisko stāvokli un Bērna vajadzības.

Pamatojoties uz augstāk minēto, tiesa atzīst, ka ir pamats piedzīt no Atbildētāja par labu Prasītājai uzturlīdzekļus Bērna uzturam 92,50 EUR apmērā mēnesī, bet ne mazāk kā 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz Bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai, bet no 7 gadu vecuma sasniegšanas ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

[4.5] Uzturlīdzekļi, tiesas noteiktajā apmērā atbilstoši judikatūrai, kas izveidojusies attiecībā uz Civillikuma normas par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu tulkojumu (*Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedums lietā Nr.SKC-556)*, piedzenami no prasības iesniegšanas dienas tiesā – 2016.gada 28. jūnija, jo ar prasības celšanas brīdi Prasītāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 1.pantu uzsākusi savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju.

Uzturlīdzekļi piedzenami līdz Bērna pilngadības sasniegšanai, jo saskaņā ar Civilprocesa likuma 71. un 72.pantu pēc 18 gadu vecuma sasniegšanas, bērnam pašam ir tiesības iesniegt prasību tiesā par uzturlīdzekļu piedziņu.

[4.6] Papildus Prasītāja lūgusi tiesu noteikt, ka uzturlīdzekļi ieskaitāmi Prasītājas bankas norēķinu kontā par katru tekošo kalendāro mēnesi līdz katra sekojošā kalendāra mēneša 20. datumam.

Tiesa atzīst, ka minētajam prasījumam nav likumīga pamata, jo Civilprocesa likums neparedz tiesai noteikt konkrētu datumu, līdz kuram Atbildētājam būtu jāmaksā piespriestie uzturlīdzekļi. Uzturlīdzekļi ir regulārs maksājums, kas jāveic ik mēnesi līdz konkrētā mēneša beigām. Savukārt par konkrētu uzturlīdzekļu maksāšanas datumu puses var vienoties labprātīgi. Ņemot vērā minēto, tiesa uzskata, ka minētais Prasītājas prasījums kā nepamatots ir noraidāms.

[4.7] Prasītāja lūdz piedzīt no Atbildētāja visus ar lietas vešanu saistītos izdevumus.

Tiesa konstatē, ka prasības pieteikumam pievienota zvērinātas advokātes Ivetas Marķitānes 2016. gada 22. jūnijā izdotā kvīts (lietas 16.lapa), saskaņā ar kuru Prasītāja samaksāja advokātei par sniegto juridisko palīdzību lietā 75,00 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta (“Ar lietas vešanu saistītie izdevumi un to atlīdzināšana”) pirmās daļas 1.punkta “a” apakšpunktu prasībās, kurām ir mantisks raksturs un kurās prasības summa nepārsniedz 8500 euro, advokāta palīdzības samaksai atlīdzināmi izdevumi to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 30 procentiem no prasījumu apmierinātās daļas. Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta ceturto daļu, ja prasība ir izskatīta tikai pirmās instances tiesā, atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai nedrīkst pārsniegt 50 procentus no noteiktā maksimālā atlīdzības apmēra.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu prasības summa ir maksājumu kopsumma par vienu gadu.

Ņemot vērā, ka piedzenamo uzturlīdzekļu maksājuma summa mēnesī ir 92,50 EUR, tad uzturlīdzekļu maksājumu kopsumma par vienu gadu un attiecīgi prasības summa konkrētajā lietā ir 1110,00 EUR, līdz ar ko pieļaujamā atlīdzināmā ar lietas vešanu saistīto izdevumu summa ir 1110,00 EUR x 30% x 50% = 166,50 EUR. No kā secināms, ka ir pamats piedzīt no Atbildētāja par labu Prasītājai ar lietas vešanu saistītos izdevumus pilnā apmērā, tas ir, 75,00 EUR.

[5] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmo daļu par katru prasības pieteikumu maksājama valsts nodeva. Ņemot vērā, ka prasības summa par uzturlīdzekļu piedziņu ir 1110,00 EUR, jāievēro Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a” apakšpunkts, kas noteic, ka prasībās līdz 2134 euro, maksājama valsts nodeva 15 % no prasības summas, bet ne mazāk par 71,14 euro.

Tā kā Prasītāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu ir atbrīvota no tiesāšanās izdevumu samaksas, atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta pirmajā daļā noteiktajam no Atbildētāja par labu valstij piedzenama valsts nodeva 166,50 EUR apmērā, kā arī par labu Tiesu administrācijai piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 7,85 EUR (lietas 2.lapa) apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]panta noteikumiem Atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[27]panta otro daļu tiesas spriedumu lietās par maza apmēra prasībām lietas dalībnieki var pārsūdzēt apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no šā likuma 440.[2]pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz iepriekšminēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, 190., 193., 195., 197., 204.[1], 250.[25] un 250.[27]pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt maza apmēra prasību daļēji.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus meitas /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam 92,50 EUR mēnesī, bet ne mazāk kā 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot no 2016. gada 28. jūnija līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai un no 7 gadu vecuma sasniegšanas ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi līdz bērna pilngadībai.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, ar lietas vešanu saistītos izdevumus 75,00 EUR (septiņdesmit pieci eiro) apmērā. Samaksa veicama /pers. A/ bankas norēķinu kontā LV51UNLA0091021177810.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu par uzturlīdzekļu piedziņu 166,50 EUR (viens simts sešdesmit seši eiro un 50 centi) apmērā.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu Tiesu administrācijai ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,85 EUR (septiņi eiro un 85 centi) apmērā.

Maksājuma dokumenti par tiesas izdevumu (valsts nodevas par uzturlīdzekļu piedziņu un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu) samaksu nekavējoties iesniedzami personīgi vai nosūtot pa pastu Ogres rajona tiesas kancelejā, Ogrē, Brīvības ielā 6, 3.stāvā, 301.kabinetā, norādot lietas numuru.

Spriedums daļā par tiesas izdevumu piedziņu izpildāms labprātīgi 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 dienu laikā no sprieduma sagatavošanas dienas (2016. gada 19. septembra), iesniedzot apelācijas sūdzību Ogres rajona tiesā.

Tiesnesis A. Naglis